

กลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ ในจังหวัดตาก

Strategies for Promoting Rights and Equality of the Disabled and Caretakers in Tak Province

ศักดิ์สยาม เทพนิกร^{1*}, ศรัณย์ วงศ์คำจันทร์² และสรณีย์ กัณฑ์นิล³

Saksayam Thepnigorn^{1*}, Saran Wongkhumchan² and Soranee Kannin³

(Received: Dec 3, 2022; Revised: Jan 10, 2023; Accepted: Jan 18, 2023)

บทคัดย่อ

งานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก 2) สร้างกลยุทธ์และประเมินกลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก กลุ่มตัวอย่างหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม พนักงานส่วนตำบล ประธานชมรมคนพิการ ประธานศูนย์บริการคนพิการทั่วไป คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 379 คน ผู้ให้ข้อมูล อาจารย์มหาวิทยาลัย เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ พนักงานส่วนท้องถิ่น จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา เก็บรวบรวมข้อมูล การสนทนากลุ่ม การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิจัยพบว่าสภาพการส่งเสริมและความเท่าเทียม คือ คนพิการและผู้ดูแลคนพิการมีความรู้เรื่องสิทธิคนพิการและความเท่าเทียม ปัญหาการส่งเสริม คือ มีความต้องการให้แพทย์ลงพื้นที่ห่างไกล เพื่อประเมินความพิการ เพื่อใช้ประกอบการทำบัตรประจำตัวคนพิการ สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือ มีความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ โดยได้กลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิ มี 7 กลยุทธ์ ผลการประเมินกลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิ พบว่าทุกกลยุทธ์มีความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ในระดับมาก

คำสำคัญ: กลยุทธ์ การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียม คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร 62000 Ph.D., Student in Administration and Development Strategy, Kamphaeng Phet Rajabhat University, 62000 Thailand

*Corresponding author, e-mail: siam2517@hotmail.com

² คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร 62000

Faculty of Humanities and Social Sciences, Kamphaeng Phet Rajabhat University, 62000 Thailand

³ ข้าราชการบำนาญ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตาก, ตาก 63000

Pensioner, Tak Provincial Public Health Office, Tak 63000 Thailand

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) examine the condition, problems, and factors related to the promotion of rights and equality of the disabled and caretakers, and 2) evaluate strategies in promoting the rights and equality of the disabled and caretakers in Tak province. The data collection was from 379 participants, using non-proportional stratified random sampling, including heads of involved governmental organizations, executives and staff of local administration organizations, directors of the Division of Social Welfare, chairpersons of the clubs of disability, caretakers of service centers and village headmen, together with 35 informers were university professors, government officials, and sub-district staff. The research tools were questionnaires, and interview forms. The statistics used to analyze the data were averages, standard deviation, and content analysis to collect information, group conversation, workshop, and expert-based seminars. The results of the research revealed that promoting conditions and equality: people with disabilities and their caregivers are knowledgeable about the rights of persons with disabilities and equality. The promotion problem was the lack of doctors to go to remote areas. There were 7 strategies for rights promotion. The results of the evaluation of rights promotion strategies found that all strategies were consistent, appropriateness, feasibility, and usefulness at a high level.

Keywords: Strategy, Rights and equality promotion, Disabled, Caretaker

บทนำ

ประเทศไทยได้กำหนดสิทธิของคนพิการไทยได้รับการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 อาทิ มาตรา 60 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายมีสิทธิและเสรีภาพ และได้รับความคุ้มครอง ตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพ ได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม นอกจากนี้ คนพิการไทย ยังได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิจากกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติอีกหลายฉบับ ที่สำคัญได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 รวมถึงอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ซึ่งเป็นพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาดังกล่าว เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2551 (พรธิตา วิเศษศิลปานนท์ และคณะ, 2556, น. 1) จากสถิติข้อมูลการออกบัตรประจำตัวคนพิการของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พก.) ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 พบว่า มีคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 1,867,219 คน คิดเป็นร้อยละ 75.60 ของประชากรทั้งหมด ดังนี้ ภาคกลางและภาคตะวันออก 381,836 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 759,243 คน ภาคใต้ 215,217 คน ภาคเหนือ 421,629 คน กรุงเทพมหานคร 79,078 คน และไม่ระบุภูมิภาค 10,216 คน (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, 2560, น. 1)

ศูนย์บริการคนพิการจังหวัดตาก มีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานเกี่ยวกับการจัดบริการของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการภายในจังหวัด อาทิ การออกบัตรประจำตัวคนพิการ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีคนพิการ จำนวน 17,727 คน ศูนย์บริการคนพิการจังหวัดตาก (2565, น. 1) การให้บริการข้อมูลข่าวสาร บริการผู้ช่วยคนพิการ บริการล่ามภาษามือ การปรับสภาพที่อยู่อาศัย ซึ่งจะให้บริการในพื้นที่ แต่หากในพื้นที่ใดที่มีศูนย์บริการคนพิการทั่วไปแล้ว ศูนย์บริการคนพิการทั่วไปก็จะทำหน้าที่ในการให้บริการแทนคนพิการ ส่วนปัญหาการประเมินผ่านระบบเทคโนโลยี โดยใช้โรงพยาบาลตำบลเป็นศูนย์กลางระหว่างคนพิการกับแพทย์ที่ประเมินความพิการในพื้นที่ห่างไกล เทคโนโลยียังไม่ถึง การที่คนพิการยังไม่เข้าถึงงานด้านคนพิการรูปแบบการประชาสัมพันธ์ เรื่องการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ โดยให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและบริบทในพื้นที่ห่างไกล อยู่ในพื้นที่ห่างไกล และส่งผลให้คนพิการและผู้ดูแลคนพิการในพื้นที่ห่างไกลเข้าไม่ถึงสิทธิประโยชน์ในด้านต่างๆ

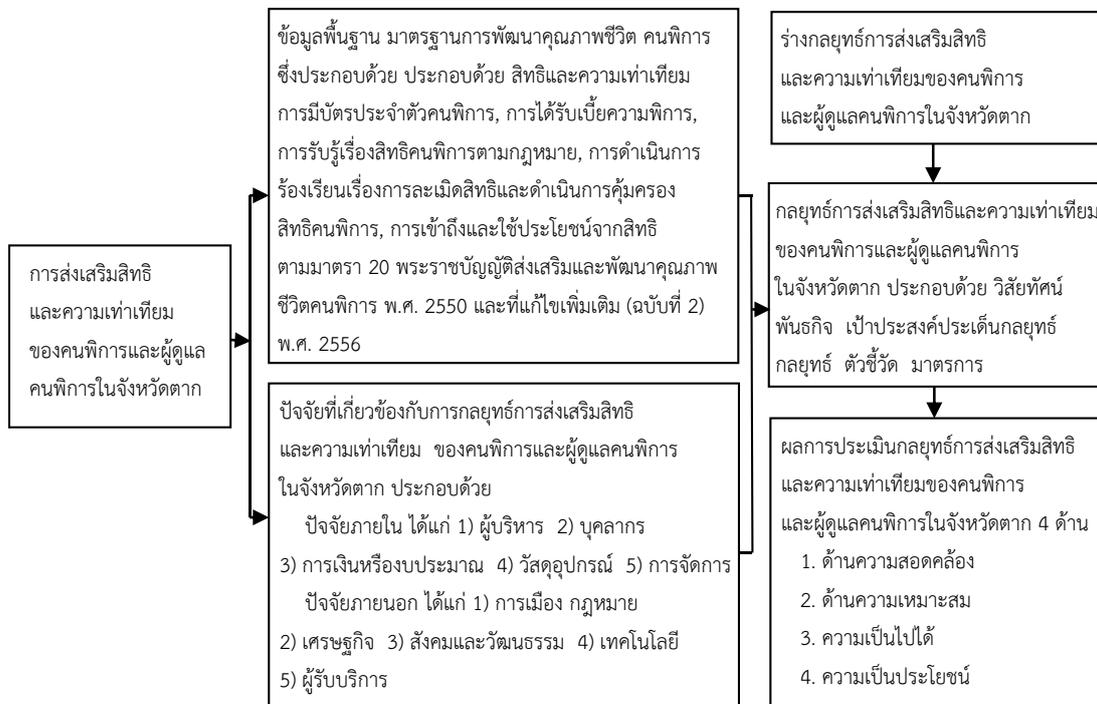
ด้วยสภาพปัญหาและความสำคัญของคนพิการดังที่กล่าวแล้ว ทำให้ผู้วิจัยเกิดความตระหนักถึงการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก อันจะช่วยลดปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้คนพิการและผู้ดูแลคนพิการได้เข้าถึงสิทธิที่พึงได้รับจากภาครัฐ จึงเห็นสมควรต้องมีการสร้างกลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก เพื่อพัฒนาคนพิการให้อยู่ในสังคมอย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป เป็นพลเมืองที่สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมด้วยความอยู่เย็นเป็นสุขต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก
2. เพื่อสร้างกลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก
3. เพื่อประเมินกลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก ผู้วิจัยมุ่งการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก ผู้วิจัยได้ศึกษามาตรฐานการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิตามมาตรา 20 พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 ส่วนแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับกลยุทธ์การพัฒนาและประเมินกลยุทธ์ดำเนินการวิจัยตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2553, น. 99-100) ซึ่งผู้วิจัยสรุปเป็นแผนภาพกรอบความคิดในการวิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสิทธิ

และความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก

1. ประชากร ได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการ จำนวน 16 คน บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 136 คน พนักงานส่วนตำบล จำนวน 204 คน ประธานชมรมคนพิการ จำนวน 9 คน ประธานศูนย์บริการคนพิการทั่วไป จำนวน 68 คน คนพิการ 17,727 คน ผู้ดูแลคนพิการ จำนวน 6,073 คน กำนันและผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 493 คน รวมทั้งสิ้น 24,726 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการ จำนวน 12 คน บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 20 คน พนักงานส่วนตำบล จำนวน 24 คน ประธานชมรมคนพิการ จำนวน 7 คน ประธานศูนย์บริการคนพิการทั่วไป จำนวน 15 คน คนพิการ 157 คน ผู้ดูแลคนพิการ จำนวน 90 คน กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 54 คน รวมทั้งสิ้น 379 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน และการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Non proportional stratified random sampling) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละชั้นภูมิ โดยไม่เป็นสัดส่วน

3. เครื่องมือการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ค่าความเชื่อมั่น โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ปัญหาการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ มีค่าเท่ากับ .93 และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียม ของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ มีค่าเท่ากับ .95

4. เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างกลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตากสร้างกลยุทธ์

ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

1. ศึกษากลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก หน่วยงานภาครัฐที่ประสบความสำเร็จ โดยการสัมภาษณ์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตาก หัวหน้ากลุ่มวิชาการ หัวหน้ากลุ่มฝ่ายแผนงบประมาณ หัวหน้าฝ่ายบุคคล และครูผู้สอน รวม 7 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอก SWOT Analysis โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ ประธานชมรมคนพิการ ผู้อำนวยการ กองสวัสดิการสังคม นักพัฒนาชุมชน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ด้านคนพิการ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 20 คน เลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านคนพิการ เข้าประชุมและสมัครใจ เข้าร่วมงานวิจัย

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ภายนอก จุดอ่อน จุดแข็ง SWOT Analysis การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก

3. ยกร่างกลยุทธ์โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ ประธานชมรมคนพิการ ผู้อำนวยการ กองสวัสดิการสังคม นักพัฒนาชุมชน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 14 คน ที่วิเคราะห์ตามขั้นตอนย่อย 1

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ณ ห้องประชุมศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดตาก

4. โดยตรวจสอบกลยุทธ์โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

4.1 ผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับคนพิการมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี และผู้เชี่ยวชาญที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ด้านการพัฒนากลยุทธ์ จำนวน 17 คน

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินกลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก

1. ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 17 คน เป็น หัวหน้าหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับคนพิการและเจ้าหน้าที่ นายกสมาคมคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวตากและนายกสมาคมผู้ปกครองบกพร่องทางการเรียนรู้ และนักวิชาการด้านการพัฒนากลยุทธ์และด้านการวิจัย และผู้เชี่ยวชาญที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านการพัฒนากลยุทธ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเรื่อง การประเมินกลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของ
คนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก ดังนี้

1.1 สภาพที่เกี่ยวข้องกับการสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ
ในจังหวัดตาก เชิงปริมาณ พบว่า การมีบัตรประจำตัวคนพิการ พบว่า มีความรู้เรื่องสิทธิและความเท่า
เทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ ร้อยละ 80.67 การรับเบี้ยความพิการ พบว่า มีความรู้ ในเรื่อง
รับเบี้ยความพิการ ร้อยละ 87.23 การรับรู้เรื่องสิทธิคนพิการตามกฎหมาย พบว่า มีความรู้เรื่องสิทธิ
คนพิการตามกฎหมายของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ ร้อยละ 47.98 การดำเนินการร้องเรียนเรื่อง
การละเมิดสิทธิ พบว่า มีความรู้เรื่องร้องเรียนเรื่องการละเมิดสิทธิ ร้อยละ 28.66 การเข้าถึง และใช้
ประโยชน์จากสิทธิตามมาตรา 20 พบว่า คนพิการและผู้ดูแลคนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิ
ตามมาตรา 20 ร้อยละ 30.22 และการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารด้านสิทธิประโยชน์
จากสื่อ หรือหน่วยงานต่างๆ พบว่า คนพิการและผู้ดูแลคนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ ร้อยละ
29.91 ส่วนเชิงคุณภาพ จากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และ
ภายนอก จุดอ่อน จุดแข็ง (SWOT Analysis) การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและ
ผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก ปัญหาด้านเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิ มาตรา 20 พบว่า คนพิการ
ได้รับเบี้ยความพิการ จำนวน 800 บาท ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ คนพิการประเภท สื่อความหมาย
ต้องการเข้าถึงสิทธิบริการล่ามภาษามือจากหน่วยงานภาครัฐ แต่ล่ามภาษามือมีไม่เพียงพอ คนพิการ
การได้ยินและสื่อความหมาย ต้องการเข้าถึงสิทธิเครื่องช่วยความพิการมีจำกัด คนพิการในพื้นที่
ห่างไกล เข้าไม่ถึงสิทธิการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ และเข้าไม่ถึง สิทธิข้อมูล
ข่าวสารเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้าไม่ถึงสิทธิบริการการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์

1.2 ด้านปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการ
และผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียม
ของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก ในภาพรวมและรายด้าน

ปัญหาการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก	\bar{X}	S.D.	ระดับปัจจัย ที่เกี่ยวข้อง
ด้านการมีบัตรประจำตัวคนพิการ	3.11	1.14	ปานกลาง
ด้านการได้รับเบี้ยความพิการ	2.89	1.18	ปานกลาง
ด้านการรับรู้เรื่องสิทธิคนพิการตามกฎหมาย	2.94	1.13	ปานกลาง
ด้านการดำเนินการร้องเรียนเรื่องการละเมิดสิทธิและดำเนินการคุ้มครองสิทธิคนพิการ	2.52	1.20	ปานกลาง
ด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิตามมาตรา 20 พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556	2.76	1.13	ปานกลาง
ด้านการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารด้านสิทธิประโยชน์จากสื่อหรือหน่วยงานต่างๆ	3.05	1.27	ปานกลาง
รวม	2.88	1.17	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 ปัญหาในการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก ในรายด้านและภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$)

1.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ ในจังหวัดตาก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก ในภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียม ของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ปัจจัยภายใน			
ด้านผู้บริหาร	2.81	1.31	ปานกลาง
ด้านบุคลากร	2.83	1.27	ปานกลาง
ด้านการเงินและงบประมาณ	2.87	1.21	ปานกลาง
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	2.91	1.17	ปานกลาง
ด้านการบริหารจัดการ	2.85	1.20	ปานกลาง
ปัจจัยภายนอก			
ด้านการเมืองและกฎหมาย	2.87	1.19	ปานกลาง
ด้านเศรษฐกิจ	2.90	1.22	ปานกลาง
ด้านสังคม/วัฒนธรรม	2.84	1.19	ปานกลาง
ด้านเทคโนโลยี	2.99	1.20	ปานกลาง
ด้านผู้รับบริการ	2.84	1.27	ปานกลาง
รวม	2.87	1.22	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$)

2. ผลการพัฒนากลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก โดยอยู่ในตำแหน่ง กลยุทธ์ SO เชิงรุก ลักษณะที่บ่งบอกว่ามีปัจจัยภายในที่เข้มแข็ง และมีโอกาสจากภายนอกพร้อมให้การสนับสนุน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ จำนวน 1 ข้อ พันธกิจ จำนวน 2 ข้อ เป้าประสงค์ จำนวน 2 ข้อ ประเด็นกลยุทธ์ จำนวน 3 ประเด็น และกลยุทธ์ จำนวน 7 กลยุทธ์

3. ผลการประเมินกลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก มีรายละเอียด ดังตารางที่ 3-5

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความสอดคล้องกับกลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียม
ของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นกลยุทธ์มีความสอดคล้องกัน	4.24	0.75	มาก
2. กลยุทธ์มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์	4.24	0.73	มาก
3. กลยุทธ์มีความสอดคล้องกับพันธกิจ	4.26	0.75	มาก
4. กลยุทธ์มีความสอดคล้องกับเป้าประสงค์	4.26	0.75	มาก
5. กลยุทธ์มีความสอดคล้องกับประเด็นกลยุทธ์	4.24	0.81	มาก
6. ตัวชี้วัดสามารถวัดได้สอดคล้องกับกลยุทธ์	4.26	0.75	มาก
7. มาตรการความสอดคล้องกับตัวชี้วัด	4.26	0.75	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินความสอดคล้องของกลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียม
ของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก พบว่า กลยุทธ์มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ
เป้าประสงค์และประเด็นกลยุทธ์ มีความสอดคล้องกันในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา คือ
วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นกลยุทธ์มีความสอดคล้องกันในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$)

ตารางที่ 4 การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของวิสัยทัศน์
พันธกิจ เป้าประสงค์

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
วิสัยทัศน์									
ศูนย์บริการคนพิการจังหวัดตาก มีระบบการจัดการงานส่งเสริมการเข้าถึง สิทธิของ คนพิการที่มีประสิทธิภาพทำให้คนพิการและผู้ดูแลคนพิการ									มาก
เข้าถึงสิทธิประโยชน์อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี	4.35	0.76	มาก	4.24	0.81	มาก	4.62	1.08	ที่สุด
พันธกิจ									
1. ยกระดับกระบวนการดำเนินงานส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของคน พิการ เพื่อให้คนพิการและผู้ดูแลคนพิการเข้าถึงสิทธิอย่างทั่วถึง และมีความเท่าเทียม	4.29	0.89	มาก	4.29	0.82	มาก	4.47	0.85	มาก
2. ขับเคลื่อนการบูรณาการกระบวนการทำงานพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ และผู้ดูแลคนพิการโดยบูรณาการกับทุกภาคส่วน	4.41	0.77	มาก	4.24	0.81	มาก	4.53	0.98	ที่สุด
เป้าประสงค์									
1. มีกระบวนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเข้าถึง สิทธิของคนพิการ เพื่อให้คนพิการและผู้ดูแลคนพิการเข้าถึงสิทธิ อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม	4.41	0.84	มาก	4.24	0.81	มาก	4.35	0.84	มาก
2. มีการบูรณาการกระบวนการอย่างเป็นระบบ ในการทำงานพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในทุกภาคส่วน	4.29	0.82	มาก	4.29	0.75	มาก	4.41	0.84	มาก

จากตารางที่ 4 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ พบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของประเด็นกลยุทธ์และกลยุทธ์

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ประเด็นกลยุทธ์									
1. การพัฒนาระบบสารสนเทศ นวัตกรรม และสมรรถนะของบุคลากร เพื่อการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ	4.41	0.84	มาก	4.29	0.82	มาก	4.53	0.78	มากที่สุด
2. การเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินงานส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ เพื่อให้คนพิการและผู้ดูแลคนพิการเข้าถึงสิทธิอย่างทั่วถึงและมีความเท่าเทียม	4.35	0.84	มาก	4.18	0.78	มาก	4.53	0.78	มากที่สุด
3. การพัฒนาการบูรณาการงานของเครือข่ายในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ	4.47	0.61	มาก	4.18	0.78	มาก	4.65	0.59	มาก
กลยุทธ์									
1. พัฒนาสารสนเทศเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนคนพิการ และการส่งต่อข้อมูลคนพิการระหว่างศูนย์บริการคนพิการจังหวัดตาก กับโรงพยาบาล	4.47	0.61	มาก	4.35	0.59	มาก	4.41	0.97	มาก
2. เพิ่มมาตรการการใช้ระบบการบริหารจัดการงานบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ให้มีความพร้อมในการส่งเสริมคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ	4.35	0.59	มาก	4.35	0.59	มาก	4.29	0.96	มาก
3. ส่งเสริมกระบวนการดำเนินงานส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่	4.47	0.61	มาก	4.41	0.60	มาก	4.47	0.78	มาก
4. เพื่อพัฒนารูปแบบประชาสัมพันธ์งานส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย	4.24	0.81	มาก	4.24	0.81	มาก	4.35	0.59	มาก
5. พัฒนาการบริหารจัดการเครือข่ายการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ โดยเน้นหลักการกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วม	4.29	0.82	มาก	4.29	0.75	มาก	4.41	0.77	มาก
6. เสริมสร้างระบบการปฏิบัติงานเชื่อมโยงระหว่างเครือข่ายในการดำเนินงานบูรณาการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ	4.29	0.67	มาก	4.24	0.73	มาก	4.29	0.75	มาก
7. ส่งเสริมศักยภาพคนพิการและผู้ดูแลคนพิการให้สามารถพึ่งพาตนเอง	4.24	0.73	มาก	4.24	0.73	มาก	4.24	0.81	มาก

จากตารางที่ 5 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของประเด็นกลยุทธ์และกลยุทธ์ พบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการ และผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก ดังนี้

1.1 สภาพการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ ในจังหวัดตาก พบว่า บัณฑิตประจำตัวคนพิการ ส่วนใหญ่คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการแล้ว จะได้สิทธิ ในการรับเบี้ยความพิการ โดยคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ มีความรู้เรื่องสิทธิในด้านต่างๆ ที่คนพิการ พึงได้รับจากหน่วยงานภาครัฐ

1.2 ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแล คนพิการในจังหวัดตาก พบว่า ด้านการมีบัตรประจำตัวคนพิการส่วนมากที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลมีความ ต้องการให้แพทย์ลงพื้นที่ในการประเมินประเภทความพิการ เพื่อใช้ประกอบการออกบัตรประจำตัว การประเมินความพิการผ่านระบบเทคโนโลยี ในพื้นที่ห่างไกลเทคโนโลยียังเข้าไม่ถึง

1.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของของคนพิการและผู้ดูแล คนพิการในจังหวัดตาก 1) ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีความรู้เรื่องสิทธิของคนพิการ 2) ด้าน บุคลากร บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านคนพิการ มีความรู้เรื่องสิทธิคนพิการตามที่กฎหมายกำหนด 3) ด้านการเงินหรืองบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อการช่วยเหลือคนพิการและผู้ดูแล คนพิการ และมีประสิทธิภาพ แหล่งที่มาของเงินทุนมีความหลากหลาย ทั้งจากทางภาครัฐและเอกชน 4) ด้านวัสดุอุปกรณ์ หน่วยงานที่ให้บริการคนพิการในจังหวัดตาก มีความพร้อมของอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีวัสดุอุปกรณ์ในการให้บริการคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ 5) ด้านการจัดการ มีโครงสร้างการทำงานมีขอบเขตงาน มีเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานชัดเจน

1.4 ผลการพัฒนากลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแล คนพิการในจังหวัดตาก โดยอยู่ในตำแหน่ง กลยุทธ์ SO เชิงรุก ลักษณะที่บ่งบอกว่ามีปัจจัยภายใน ที่เข้มแข็งและมีโอกาสจากภายนอกพร้อมให้การสนับสนุน โดยผู้ใช้กลยุทธ์ ได้แก่ ศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดตาก โรงพยาบาลและเครือข่ายศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ในเรื่องพัฒนาสารสนเทศเกี่ยวกับการ ขึ้นทะเบียนคนพิการและการส่งต่อข้อมูลคนพิการระหว่างศูนย์บริการคนพิการจังหวัดตาก กับโรงพยาบาล โดยมีการอบรมบุคลากรที่ทำหน้าที่บริหารจัดการงานบุคลากรผู้ปฏิบัติงานและจัด อบรมเครือข่ายให้ความรู้และทักษะการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ

1.5 ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และประเด็นกลยุทธ์ ของกลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการ และผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า วิสัยทัศน์ พันธกิจ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกข้อ ส่วนเป้าประสงค์ และประเด็นกลยุทธ์มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์การประเมิน พบว่า วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และประเด็นกลยุทธ์ ทุกข้อมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

อภิปรายผล

1. สภาพที่เกี่ยวเนื่องกับการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ ในจังหวัดตาก ด้านการมีบัตรประจำตัวคนพิการ พบว่า คนพิการและผู้ดูแลคนพิการ มีความรู้เรื่อง สิทธิและความเท่าเทียม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ภันทิรา เยาวราช และพรณวดี ขำจริง (2562, น. 1) ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต กล่าวไว้ว่า มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิและการคุ้มครองคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 คนพิการ ในเขตเทศบาลนครภูเก็ตได้รับการขึ้นทะเบียนและมีบัตรประจำตัวคนพิการทุกคน ได้รับสิทธิในการรักษาพยาบาลผ่านหน่วยงานต่างๆ อย่างทั่วถึง มีการจัดตั้งชมรมการอบรมผู้ดูแลคนพิการ เพื่อให้สามารถดูแล เอาใจใส่ คนพิการได้เป็นอย่างดี โดยหน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านชีวิตความเป็นอยู่ ค่าใช้จ่ายหรือเบี้ยคนพิการ ที่อยู่อาศัย การศึกษา การทำกิจกรรมในสังคม ทางด้านการแพทย์ และด้าน อาชีพ เป็นการตอบสนองความต้องการและแก้ปัญหาคนพิการในสังคมได้เป็นอย่างดีและส่งผลให้ คนพิการสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นปกติ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ของคนพิการในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต คนพิการมีความรู้ความเข้าใจระดับมาก

1.1 สภาพที่เกี่ยวเนื่องกับการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแล คนพิการในจังหวัดตาก เชิงคุณภาพ พบว่า ปัญหาด้านเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิ มาตรา 20 คนพิการประเภทสื่อความหมายต้องการเข้าถึงสิทธิบริการล่ามภาษามือจากหน่วยงานภาครัฐ แต่ล่าม ภาษามือมีไม่เพียงพอ คนพิการบางประเภทต้องการเข้าถึงสิทธิเครื่องช่วย ความพิการมีจำกัด คนพิการในพื้นที่ห่างไกลเข้าไม่ถึงสิทธิบริการการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัย ของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (2557, น. 1) ศึกษาเรื่องการทบทวนชุดสิทธิประโยชน์และการเข้าถึง บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยพิการ พบว่าปัจจุบันประเทศไทยมีคนพิการที่ขึ้นทะเบียนคนพิการประมาณ 1.5 ล้านคน และยังมีคนพิการจำนวนมากที่เข้าไม่ถึงบริการหรือสวัสดิการของรัฐ เช่น ไม่ได้รับอุปกรณ์ เครื่องช่วยคนพิการ ทั้งที่มีความจำเป็น การที่คนพิการเข้าไม่ถึงบริการสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟื้นฟู สมรรถภาพทางการแพทย์และอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ

2. ปัญหาที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ ในจังหวัดตาก ด้านบัตรประจำตัวคนพิการ พบว่า คนพิการส่วนมากที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล มีความ ต้องการให้แพทย์ลงพื้นที่ ในการประเมินความพิการ ด้านการได้รับเบี้ยความพิการ ดังนี้ การรับเบี้ย

ความพิการ 800 บาท ซึ่งไม่เพียงพอสำหรับคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของณัฐพัชร วัชรโชคธนากรณ (2562, น. 1) ศึกษาเรื่องการเข้าถึงและใช้ประโยชน์บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทหารผ่านศึกพิการ: กรณีศึกษาโรงพยาบาลทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่ามีการใช้ประโยชน์ตามสาระสำคัญของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ด้านสิทธิตามมาตรา 20 อยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของบริการการฟื้นฟูสมรรถภาพนั้น บริการการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคม ทหารผ่านศึกพิการ มีการรับรู้ในเรื่องการมีสิทธิได้รับเบี้ยความพิการเดือนละ 800 บาท มากที่สุด เช่นเดียวกับในด้านการเข้าถึง พบว่า ทหารผ่านศึกพิการมีสิทธิได้รับเบี้ยความพิการเดือนละ 800 บาท มากที่สุด โดยภาพรวมมีการใช้ประโยชน์ด้านสิทธิบริการ การฟื้นฟูสมรรถภาพทั้ง 4 ด้าน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ 2550 อยู่ในระดับปานกลาง

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ ในจังหวัดตาก พบว่า ปัจจัยภายในที่ส่งผลให้การปฏิบัติงานด้านคนพิการ ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ในเรื่องคนพิการ ด้านบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านคนพิการมีผลต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้ความรู้แก่คนพิการที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ด้านการเงินหรืองบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ เพื่อพัฒนางานด้านคนพิการอย่างต่อเนื่องในหน่วยงาน ด้วยสื่อและวิธีการต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดจรัล ดิษฐาอภิชัย (2562, น. 1) ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ส่วนท้องถิ่น ดำเนินการจัดทำบริการและแก้ปัญหาของประชาชนในท้องถิ่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 17 ภายใต้บังคับมาตรา 16 ข้อที่ 27 ระบุว่าให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณสุข เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตนเอง ในด้านการสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และ ผู้ด้อยโอกาส เป็นนโยบายที่กำหนดขึ้นเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาคนพิการ ส่งผลให้คุณภาพชีวิตคนพิการดีขึ้น ทำให้คนพิการเห็นคุณค่าของตนเองและสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข รวมทั้งนโยบายยังช่วยส่งเสริมด้านสุขภาพของผู้พิการให้ความรู้แก่คนพิการที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้

4. กลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการใน จังหวัดตาก ตำแหน่งกลยุทธ์เชิงรุก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานด้านคนพิการเป็นงานส่งเสริมให้คนพิการและผู้ดูแลคนพิการเข้าถึงสิทธิและความเท่าเทียม ซึ่งประกอบไปด้วยกลยุทธ์ จำนวน 7 กลยุทธ์ ตั้งแต่การวิเคราะห์สภาพ ปัญหา และปัจจัยที่ส่งผลของการเข้าถึงสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ และได้พัฒนาให้ถูกต้อง ครอบคลุม เหมาะสม เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านกลยุทธ์ จึงมีประเด็นกลยุทธ์ 3 ประเด็น ทั้งนี้การปฏิบัติงานด้านคนพิการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้คนพิการและผู้ดูแลคนพิการเข้าถึงสิทธิอย่างทั่วถึง การพัฒนาบูรณาการทำงานของเครือข่ายในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ กลยุทธ์มีความสำคัญ เพราะในการดำเนินงานพัฒนา

สารสนเทศเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนคนพิการ การส่งต่อข้อมูลคนพิการระหว่างศูนย์บริการคนพิการ จังหวัดตากกับโรงพยาบาล โดยเน้นการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่ต้องมีทั้งพัฒนาสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของหทัยชนก แจ่มถื่น (2558, น. 893) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อจัดการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า การพัฒนาระบบสารสนเทศจะเพิ่มความสามารถในการค้นหาข้อมูลในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการจัดทำรายงาน การนำเสนอข้อมูล เพื่อเป็นการใช้ประโยชน์ที่เพิ่มขึ้น

5. การประเมินกลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ ในจังหวัดตาก ดังนี้

5.1 ผลการประเมินความสอดคล้องของการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก โดยภาพรวม พบว่า องค์ประกอบต่างๆ ของกลยุทธ์ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นกลยุทธ์ ตัวชี้วัด และมาตรการ มีความสอดคล้องกันระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเอกพงศ์ เกยงค์ (2561, น. 52) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนา กลยุทธ์การเสริมสร้างประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัด สุโขทัย พบว่า ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และการยอมรับของวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ของกลยุทธ์การเสริมสร้างประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดสุโขทัย ภาพรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

5.2 ผลการประเมิน ความเหมาะสม หมายถึง คุณภาพของกลยุทธ์ มีความเหมาะสม ตามผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ความเป็นไปได้ หมายถึง คุณภาพของกลยุทธ์ ความเป็นไปได้ว่าจะประสบความสำเร็จในการนำไปปฏิบัติบนพื้นฐานสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก และความเป็นประโยชน์ หมายถึง คุณภาพของกลยุทธ์พัฒนาสารสนเทศเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนคนพิการและการส่งต่อข้อมูลคนพิการ โดยพิจารณาความมีประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับคนพิการและผู้ดูแลคนพิการทุกตำบลในจังหวัดตาก และผู้มีส่วนได้เสียหลังจากนำกลยุทธ์ไปใช้ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ โดยมีนายกสมาคมคนพิการทางกายหรือเคลื่อนไหวตาก และนายกสมาคมผู้ปกครอง บุคคลบกพร่องทางการเรียนรู้จังหวัดตาก ร่วมประเมินกลยุทธ์ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวันเพ็ญ ปราศรัย (2561, น. 1) ศึกษาเรื่องการขับเคลื่อนกลยุทธ์ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองสะแก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า ผลการตรวจสอบกลยุทธ์แผนปฏิบัติการ และขั้นตอนการขับเคลื่อนกลยุทธ์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน บ้านหนองสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นกลยุทธ์เป้าประสงค์ กลยุทธ์ตัวชี้วัดมาตรการและโครงการมีความสอดคล้องกัน ในระดับมากที่สุด ในส่วนของความเหมาะสมของแผนปฏิบัติการและขั้นตอนการขับเคลื่อนกลยุทธ์

การพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความเหมาะสมในระดับมาก ซึ่งเป็นไปได้ว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในจังหวัดตาก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งนี้

1.1 ศูนย์บริการคนพิการจังหวัดตาก จะนำกลยุทธ์ที่ได้ไปใช้ ควรดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กรว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยนำกลยุทธ์ไปใช้กับเครือข่ายศูนย์บริการคนพิการทั่วไปในพื้นที่จังหวัดตาก

1.2 ศูนย์บริการคนพิการจังหวัดอื่นๆ ที่จะนำกลยุทธ์ที่ได้ไปใช้ ควรดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค สอดคล้องกับสภาพปัญหาหรือไม่ ควรมีการประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของศูนย์บริการคนพิการแต่ละแห่งและการดำเนินการ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำวิจัยเพื่อติดตามและประเมินผลการใช้กลยุทธ์การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการคนพิการในแต่ละจังหวัด

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (2560). รายงานสถิติข้อมูลคนพิการประจำเดือน.

สืบค้นเมื่อ 19 ตุลาคม 2565, จาก https://ecard.dep.go.th/nep_all/stat.php
จรัส ดิษฐาอภิชัย. (2562). *เรื่องสิทธิมนุษยชน: สิทธิคนพิการ*. สืบค้นเมื่อ 19 ตุลาคม 2565,
จาก <http://www.fpps.or.th>

ณัฐพัชร์ วัชรโชคนกรณ. (2562). *การเข้าถึงและใช้ประโยชน์บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทหารผ่านศึกพิการกรณีศึกษาโรงพยาบาลทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์*. สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2565, จาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/thaijss/article/view/240017/163793>

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริสาสน์.

พรธิดา วิเศษศิลปานนท์ และคณะ. (2556). *โครงการการติดตามการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ และการพัฒนารูปแบบสวัสดิการที่ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ.

- ภิญชิตรา เยาวราช และพรรณวดี ขำจริง. (2562). *ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต*. สืบค้นเมื่อ 19 ตุลาคม 2565, จาก <https://wjst.wu.ac.th>
- วันเพ็ญ ปราศรัย. (2561). *การขับเคลื่อนกลยุทธ์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร)*.
- ศูนย์บริการคนพิการจังหวัดตาก. (2565). *ข้อมูลคนพิการจังหวัดตาก*. สืบค้นเมื่อ 28 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.dep.go.th/th>
- สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข. (2557). *การทบทวนชุดสิทธิประโยชน์และการเข้าถึงบริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ*. สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2566, จาก <https://kb.hsri.or.th/dspace/handle/11228/4228>
- หทัยชนก แจ่มถื่น. (2558). *การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal*, 8(2), น. 893-911.
- เอกพงศ์ เกยงค์. (2561). *การพัฒนากลยุทธ์การเสริมสร้างประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดสุโขทัย (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร)*.